

TALLISTA

1. DATOS BÁSICOS SOBRE O OFICIO

1. Nomenclatura do oficio

Tallista

2. Outras denominacións

Escultor en madeira

3. Outras ocupacións do sector

Carpinteiro armar, de taller, de ribeira..., cubeiros, fragueiros, rodeiros, cesteiros, torneiros, ...

4. Área ou sector ao que pertence

Madeira

5. Adscrición á clasificación CNAE

16.2 Fabricación de produtos de madeira, cortiza, cestería e espartería.

6. Descrición sintética do oficio artesán

Os tallistas son os artesáns especializados na ornamentación de mobles de madeira por encargo, na decoración de diferentes obxectos construídos por eles mesmos ou por terceiras persoas, na elaboración de diferentes tipos de elementos de carpintería, etc.

7. Principais funcións que desenvolve

- ◆ Anclado con sarxentas das pezas a tallar á mesa de traballo.
- ◆ Marcado inicial dos motivos ou debuxos a realizar.
- ◆ Desbastado inicial das pezas
- ◆ Tallado das pezas coas ferramentas adecuadas

2. DATOS SOBRE O PROCESO PRODUTIVO DA ACTIVIDADE

1. Fases do proceso

1. Fase I. Deseño da peza

- ◆ Nesta fase conceptualízanse os aspectos artísticos, técnicos e funcionais do produto a crear, baseándose no coñecemento das tendencias do proceso produtivo, a través do debuxo dun bosquexo da peza. A partir do bosquexo débúxase un plano a escala do obxecto.
- ◆ Os útiles e equipamentos utilizados son: materiais propios de debuxo e deseño (lápices, pinceis, cartóns, pinturas).
- ◆ Postos de traballo que se asocian: deseñador, debuxante-delineante.

2. Fase II. Preparación da materia prima

- ◆ O primeiro paso consiste na selección do material a utilizar, soen ser madeiras nobles, en función das características do elemento a tallar. O proceso de obtención deste recurso pode ser por varias vías, pero interesa moito a realización dun secado meticuloso.
- ◆ Os útiles e equipamentos utilizados son: lixadora, serras, gubias.
- ◆ Postos de traballo que se asocian: tallista, auxiliar de tallista.

3. Fase III. Conformación da peza

- ◆ Nesta fase procédese ao tallado propiamente dito da madeira. Para isto é necesario preparar e fixar a peza sobre o soporte. O primeiro paso é o desbastado da peza, que consiste nun labrado primario da madeira para determinar as liñas que orientan o traballo. Este pode realizarse segundo as proporcións do deseño e son gubias máis grosas e formón. A continuación está o vaciado, donde se forma a peza. Realízase o afinado da peza cunha gubia mediana e o refinado cunha gubia fina. O tallado é a labor minuciosa para conformar e formar a talla mediante a utilización de diferentes ferramentas e útiles, principalmente martelo, maza e gubias. O produto resultante é o obxecto tallado sen lixar nin decorar.
- ◆ Os útiles ou equipamentos utilizados son: cepillo, xogos completos de gubias, formóns, mazos, martelos, pinceis, brochas.
- ◆ Postos de traballo que se asocian: tallista, auxiliar de tallista.

4. Acabado e decorado

- ◆ Nesta fase tallada a peza cepíllase e líxase para despois aplicarlle o acabado de superficie máis apropiado segundo o deseño. Para isto a peza pode ser obxecto de aplicación de nogalina, policromado, de vernizado ou encerado.
- ◆ Os útiles ou equipamentos utilizados son: Lixadora, brochas, pinceis, pistolas.
- ◆ Postos de traballo que se asocian: vernizador, auxiliar de vernizador.

5. Fase IV. Control da calidade

- ◆ Neste proceso diferéncianse dous momentos. O primeiro control realízase sobre a materia prima unha vez que foi obxecto de transformación co fin de comprobar o seu estado correcto e apto para a súa utilización. O segundo efectuarase sobre a peza xa rematada e decorada co fin de detectar pezas defectuosas tanto na súa configuración, como acabado, adxudicando finalmente calidades ao produto final. O produto xa está listo para a súa venta directa ou transporte ao punto de venta.
- ◆ Os útiles ou equipamentos utilizados son: instrumentos de verificación e control.
- ◆ Postos de traballo que se asocian: técnico de calidade.

2. Síntese do proceso

3. Técnicas utilizadas

Traballo con gubias. A talla en madeira consiste no traballo manual con gubias. Sobre a base dun debuxo realizado con anterioridade na madeira, fanse cortes con gubias e trabállase viruta a viruta ata adquirir a talla desexada.

4. Instrumentos de traballo

1. Útiles e ferramentas

- Berbequí

- Cepillo
- Cepillo de media cana
- Cepillo de moldura
- Cepillo de volta
- Cepillo acanalador
- Coitela de fío oblicuo
- Coitela de punta de lanza
- Coitela de punta plana
- Coitela de punta redonda
- Coitelo
- Colas de milano
- Compás
- Compás de vara
- Desparafusadores
- Encoladora de cantís
- Escuadra
- Formón
- Fresa partidora
- Garlopín
- Gramil
- Gubia
- Llerga
- Macetas
- Martelos
- Pedra de afiar
- Pinceis
- Plantillas
- Rebate (Rebaixador)
- Rebocador
- Roda de pulir
- Serra
- Serraches
- Trade
- Trencha
- Tronzador

2. Equipos e máquinas

- Cepilladora
- Cepillo portátil
- Compresor
- Escopleadora
- Escuadradora
- Fresadora
- Fresadora de lazos
- Grampadora pneumática
- Ingletadora
- Lixadora de banda
- Lixadora de disco
- Lixadora portátil
- Pistola de clavixar
- Regrosadora
- Serra circular
- Serra de cinta
- Serra de aire
- Trade múltiple
- Trade portátil
- Tupí

5. Contorna de traballo

1. Lugar e espazo de traballo

O espazo habitual de traballo son os talleres artesáns.

2. Ambiente e condicións de traballo

O traballo pode darse en condicións atmosféricas de exterior e interior.

3. RECURSOS NATURAIS UTILIZADOS

1. Descrición dos recursos. Localización Xeográfica. Proceso de obtención.

- Madeiras autóctonas: Carballo, castiñeiro, cereixo, faia, nogueira. Esta madeira poden obterse directamente no territorio por corta ou outro medio ou tamén mediante a compra directa a almacén.
- Estes artesáns coñecen en que momento debe cortase a madeira, tendo en conta as estacións do ano e as fases da lúa. Para realizar os seus traballos empregan especies autóctonas:
  - O *carballo* de madeira dura, fácil de traballar e de gran resistencia.
  - O *castiñeiro*, de madeira máis dura, boa para traballar pezas para o exterior.
  - O *pino*, nesta zona emprégase sobre todo o pino albar ou silvestre, moi resistente pero podre con facilidade, por esta razón os nosos artesáns o empregan para pezas de interior.
  - O *Teixo*, conífera propia das nosas zonas montañosas e húmidas. De madeira moi dura, de grao fino e apertado, moi boa para ebanistería e talla.
- Ceras, procedentes de medio naturais, (abellas) e tintes naturais.

4. PRODUTOS FINAIS

1. Principais tipos de produtos que realizan

- Mobles. Mobles por encargo, realizando traballos a medida e baixo plano.
- Bustos
- Reloxos
- Pezas decorativas
- Cadros de paisaxes, escudos heráldicos, decorado de caixas, ou motivos máis modernos

5. OBSERVACIÓNS DO OFICIO

Non se contemplan

6. DIAGRAMACIÓN DO PROCESO PRODUCTIVO

